

Klimatkrisen driver alltfler människor på flykt

När vi idag 20 juni uppmärksammar internationella "Världsdagen för flyktingar", instiftat av FN 1951, kan vi lägga på minnet att inte sedan andra världskriget har vi så många människor på flykt världen över som idag. Sammanlagt befinner sig över 100 miljoner människor på flykt, inklusive så kallade klimatflyktingar – människor som flyr på grund av förändringar i klimatet i deras livsmiljöer. De fåtal miljoner människor på flykt som söker sig till västvärlden – enstaka promille till Sverige – får oftast skydd genom FN:s försorg, inklusive som kvotflyktingar. Dock flyr majoriteten av människorna på egen hand, antingen inom sitt eget land till en tryggare plats, eller flyr till andra länder, oftast i närområdet.

FN, liksom andra internationella hjälpororganisationer, räknar med att med all sannolikhet kommer situationen förvärras under kommande år om inget drastiskt görs av världssamfundet. Därför måste stater göra allt de kan för att bekämpa fattigdom, undvika krig och väpnade konflikter. Men dessa åtgärder kommer ändå inte att räcka. Ty vi har en annan kris som pågår, nämligen klimatkrisen. För varje år ökar antalet människor som tvingas fly på grund av förändringar i deras livsmiljöer, oftast i de kustnära, skogs och ökenområdena. Global uppvärmning, på grund av överanvändning av fossila bränslen, har lett till omfattande klimatförändringar, med dithörande förstörelser av ekosystemen. Det har fört med sig att miljontals människor över hela världen får allt svårare att försörja sig eller att bo i säkra områden.

När dessa miljontals människor, särskilt i fattiga regioner som ytterligare utsätts av klimatförändringar, inte längre kan försörja sig i sina hemområden, ser de inga andra möjligheter än fly till andra områden inom sitt land eller till andra länder. Vi ser det redan i Bangladesh, Kambodja, Kenya och öarna i Karibien samt i Still havet, vilka sammanlagt utgörs av cirka 10 miljoner flyende människor. Fortsätter trenden kommer det vid år 2050 finnas cirka 120 miljoner människor på flykt enbart på grund av förändringar i klimatet med dess påföljande naturkatastrofer.

Påve Franciskus har återkommande påpekat att ett sådant scenario måste undvikas till varje pris. Främst är det de fattigaste som drabbas och tvingas fly från sina hemområden. Men också flora och fauna drabbas då fungerande ekosystem sätts ur spel på grund av stora inverknings genom storföretagens agerande. Påven menar att både stater och storföretagen – genom lagar och genom de sätt näring idkas - liksom enskilda personer genom förändring i livsstil, måste göra allt de kan för att verka och leva på ett mer hållbart sätt som gagnar både människor och miljö. I sin encyklika *Laudato S'* (Lovad vare) uppmanar påven de kristna att gå i bräsch genom att leva på ett hållbart sätt som gagnar hela skapelsen, därigenom visa omvärlden att en bättre värld för alla är fullt möjligt, en värld där även de mest utsatta som flyktingar och migranter, får ta del av det gemensamma goda.

Charles Câmara
Stockholms katolska stift